โปลิโอสายพันธุ์ วัคซีนกลายพันธุ์สายพันธุ์ที่ 3 VDPV3 ในประเทศฝรั่งเศส

เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2567 ประเทศฝรั่งเศสตรวจพบโปลิโอสายพันธุ์วัคซีนกลายพันธุ์ ชนิดที่ 3 (Vaccine Derived Poliovirus Type3: VDPV3) ในตัวอย่างสิ่งแวดล้อมที่เก็บในเมืองกาแยน แคว้นเฟรนช์เกียนา รายงานไปยังองค์การอนามัยแห่งแพนอเมริกัน (PAHO) และองค์การอนามัยโลก (WHO) ต่อมาในวันที่ 17 กันยายน 2567 เครือข่ายห้องปฏิบัติการโปลิโอระดับโลก (Global Polio Laboratory Network: GPLN) ณ สถาบันปาสเตอร์ กรุงปารีส ได้ตรวจพบ VDPV3 (cVDPV3) ที่กำลังมีการแพร่ระบาด

รายละเอียดเหตุการณ์

เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2567 GPLN ณ สถาบันปาสเตอร์ กรุงปารีส ได้รายงานการตรวจพบ VDPV3 ในตัวอย่างน้ำเสียที่เก็บเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2567 ในเมืองกาแยน แคว้นเฟรนช์เกียนา ไปยังสถาบันสาธารณสุขแห่งชาติของฝรั่งเศส (Santé Publique) และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของฝรั่งเศส การตรวจพบนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยที่จัดทำโดยสำนักงานวิจัยแห่งชาติด้านเอดส์และโรคตับอักเสบไวรัส – โรคติดเชื้อที่เกิดขึ้นใหม่ (ANRS-MIE) ของฝรั่งเศส

ตัวอย่างที่ถูกเก็บเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2567 ถูกเก็บมาจาก 5 สถานที่ คือ เมืองกาแยน เมืองแซ็งลอรองต์ ดู มาโรนี เมืองแซงต์จอร์จ เมืองฟาติมา และเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2567 ห้องปฏิบัติการเฉพาะทางของ GPLN ได้รายงานผลว่ามี 1 ตัวอย่างจากเมืองกาแยนที่มีผลการตรวจเป็นบวกต่อเชื้อโปลิโอ และมีการยืนยันทางพันธุกรรม VDPV3 ที่มีการกลายพันธุ์ 15 ตำแหน่งในบริเวณ VP1 ซึ่งตัวอย่างที่มีผลบวกมาจากโรงงานบำบัดน้ำเสียเลอบล็องด์ ในเมืองกาแยน ซึ่งให้บริการประชาชนประมาณ 60,000 คนในเมืองกาแยน และเมืองมาทัวร์รี

โดยหลังจากการตรวจพบ มีการเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมจากโรงงานบำบัดน้ำเสียเลอบล็องด์ ในเมืองกรและเมืองแซงต์ โลรองต์ ระหว่างเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ตัวอย่างที่เก็บเมื่อวันที่ 3 และ 31 กรกฎาคม 2567 มีผลเป็นลบ แต่ตัวอย่างที่เก็บเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2567 จากโรงบำบัดน้ำเสียมอร์น โคโคในเมืองเรเมียร์-มองจอลี มีผลเป็นบวก โดยส่งตรวจ ณ สถาบันปาสเตอร์ แคว้นเฟรนช์เกียนา ด้วยวิธีการตรวจสอบทางโมเลกุล ผลการวิเคราะห์ลำดับพันธุกรรมยืนยันตัวอย่างจากโรงงานบำบัดน้ำเสียโคโค และตัวอย่างย้อนหลังมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2567 จากเมืองแซงต์ จอร์จ เดอ ลัวยาป็อก มีความเชื่อมโยงทางพันธุกรรมกับตัวอย่างที่พบเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2567 จากข้อมูลนี้ยืนยันว่ามีการแพร่ระบาดของ VDPV3 ในแคว้นเฟรนช์เกียนา ปัจจุบันยังไม่มีรายงานผู้ป่วยสงสัยในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรค

ทั้งนี้ ในแคว้นเฟรนช์เกียนามีการเข้าถึงวัคซีนป้องกันโปลิโอผ่านศูนย์ปกป้องแม่และเด็ก (PMI) ภาคเอกชน และศูนย์ป้องกันและดูแลสุขภาพชุมชนในพื้นที่ห่างไกล แต่พื้นที่ห่างไกลมีข้อจำกัดในการเข้าถึง เช่น เขตพื้นที่รอบแม่น้ำโอยาป็อกและมารอนี ในส่วนของการตรวจสอบความครอบคลุมของวัคซีนเข็มที่ 3 ของวัคซีน คอตีบ-บาดทะยัก-โปลิโอ (DTP3) ยังไม่มีข้อมูลรวมที่ชัดเจน โดยการประมาณล่าสุดในปี 2019 แสดงอัตราความครอบคลุมของวัคซีนที่แตกต่างกัน โดยข้อมูลจากใบรับรองสุขภาพแสดงอัตราความครอบคลุม ร้อยละ 96 และข้อมูลจากฐานข้อมูลประกันสุขภาพแสดงอัตราความครอบคลุม ร้อยละ 60 ซึ่งมีการวางแผนในการประเมินการรับวัคซีน DTP3 โดยใช้ข้อมูลมาตรฐานและอาจรวมถึงแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม

****

ที่มา : EIS | Event Information Site for IHR National Focal Points

จัดทำ : 12 พฤศจิกายน 2567

เรียบเรียง : กลุ่มภารกิจความร่วมมือระหว่างประเทศ กองระบาดวิทยา
จุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ ประจำประเทศไทย (IHR-NFP)

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค
อาคาร 11 ชั้น 3 เลขที่ 88/21 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
www.ddc.moph.go.th/doe โทร: 0 2590 3801 โทรศัพท์เคลื่อนที่: 09 2714 0829